

کیس (کازه) ۱ و منبع تغذیه

همان‌طور که در فصل اول اشاره شد، رایانه‌ها را می‌توان براساس توانایی و قدرت پردازش به گروه‌های مختلفی مانند ابررایانه‌ها، رایانه‌های بزرگ، رایانه‌های کوچک، و ریزرایانه‌های دستی تقسیم کرد. هر کدام از این گروه‌ها از نظر فیزیکی و ساختار ظاهری دارای ویژگی‌ها و خصوصیت‌های خود هستند. در این بخش به بررسی کیس و اجزای آن، که از ویژگی‌های رایانه‌های شخصی هستند پرداخته می‌شود.

هنر جو پس از آموزش این فصل می‌تواند:

- اجزای تشکیل دهنده کیس را تشخیص دهد.
- وظایف منبع تغذیه را شرح دهد.
- مشخصات فنی منبع تغذیه را تعیین کند.
- عوامل مؤثر در محاسبه توان برق مورد نیاز برای یک سیستم رایانه و اجزای آن را بیان کند.

۷-۱ تعریف کیس

کیس یکی از اجزای رایانه‌های رومیزی و به نسبت سایر اجزای سیستم که تاکنون شناخته‌اید بزرگ است. در واقع جعبه‌ای است که بیشتر قطعات رایانه برای محافظت فیزیکی و جلوگیری از تأثیر میدان‌های مغناطیسی و تشعشع امواج رادیویی، در آن نصب و نگهداری می‌شوند. از طرف دیگر، سایر تجهیزات الکترونیکی موجود در خارج از کیس نیز در مقابل نویز و میدان‌های مغناطیسی تولید شده توسط عناصر درون کیس، حفاظت می‌شوند. ساختار رایانه‌های کیفی و دستی به صورت یکپارچه است و کیس از سایر اجزای رایانه مانند برد اصلی، صفحه‌نمایش و صفحه کلید تفکیک ناپذیر است.

اندازه کیس بر حسب ساختار برد اصلی است که قرار است در کیس جای گیرد. در حال حاضر فاکتور شکل^۱ ATX بسیار رایج است.

۷-۲ انواع کیس

اندازه ابعاد و شکل کیس ها بسیار متنوع هستند و در رنگ های مختلف عرضه می شوند. با این وجود کیس ها در دو نوع رومیزی و برجی ساخته می شوند.

• رومیزی

این نوع کیس به صورت افقی است (شکل ۷-۱) و بر روی میز قرار می گیرد و به طور معمول صفحه نمایش را روی آن قرار می دهند. امروزه از این نوع کیس ها خیلی کم استفاده می شود.

شکل ۷-۱ کیس رومیزی

• برجی

کیس برجی بر خلاف کیس رومیزی به صورت عمودی یا ایستاده روی میز و در بیشتر موارد زیر میز قرار می گیرد (شکل ۷-۲) و براساس اندازه ارتفاع آنها به سه دسته تقسیم می شوند:

- **برج بزرگ**^۲: برای برد اصلی با فاکتور شکل ATX یا MicroATX.
- **برج متوسط**^۳: برای برد اصلی با فاکتور شکل MicroATX که در بعضی از مدل ها می توان برد اصلی با فاکتور شکل ATX را نیز در آن نصب کرد.

1. Advanced Technology Extended

2. Full Tower

3. Medium Tower

شکل ۲-۷ کیس‌های برجی در اندازه‌های مختلف

- برج کوچک^۱: برای برد اصلی با فاکتور شکل MicroATX.

نکته

برای اندازه و شکل یک کیس تاکنون استاندارد خاصی تدوین نشده است. برای مثال یک کیس از نوع برج بزرگ تولید شده توسط یک تولیدکننده می‌تواند با نمونه مشابه تولید شده توسط یک شرکت دیگر متفاوت باشد. برخی از تولیدکنندگان، امکاناتی را به کیس اضافه می‌کنند که قابلیت‌های آن را افزایش می‌دهد. برای مثال کیس‌های نوع برج کوچک یک تولیدکننده ممکن است دارای فضا و امکانات بیشتری به منظور نصب تجهیزات سخت‌افزاری در مقایسه با یک کیس برج متوسط باشند (شکل ۲-۷).

بهترین گزینه، برج بزرگ است زیرا فضای کافی برای ارتقای اجزای رایانه را دارد. انتخاب برج‌های متوسط و کوتاه در صورتی مناسب است که فضای مورد نیاز برای سیستم رایانه، محدود و یا بسیار محدود باشد. به هر حال پیکربندی کیس، در زمان تهیه و همچنین توسعه آن در آینده باید در نظر گرفته شود تا نیازی به جایگزینی کیس در کوتاه مدت نباشد.

کیس‌های برجی^۲ از نظر فاکتور شکل^۳ و ساختار به دو گروه AT^۴ و ATX تقسیم می‌شوند. هر کدام از این کیس‌ها بردهای اصلی خاصی را پشتیبانی می‌کنند و منبع تغذیه خاص خود را دارند.

1. Mini Tower
2. Tower Case
3. Form Factor
4. Advanced Technology

۳-۷ اجزای کیس

هر کیس صرف نظر از مدل، شکل و ساختار شامل قسمت‌های مختلفی به شرح زیر است:

- بدنه فلزی یا پلاستیکی به همراه پانل^۱ جلوی آن و درگاه‌های لازم در پشت آن
- بلندگوی داخلی جهت گزارش خطاهای خاص با صدای بوق
- چراغ‌هایی از نوع LED^۲ برای نشان دادن وضعیت برق سیستم و عملکرد دیسک سخت
- کلید برق جهت روشن یا خاموش کردن سیستم و کلید شروع مجدد^۳ برای راه‌اندازی مجدد سیستم
- منبع تغذیه برای تأمین جریان برق مورد نیاز اجزای مختلف سیستم
- سوکت و کابل برق جهت اتصال به برق شهر
- پروانه خنک‌کننده

در تمامی کیس‌ها فضاهایی به منظور قرار دادن برد اصلی، حافظه‌های جانبی و دیسک‌گردان‌های آنها مانند دیسک سخت، فلاپی دیسک و لوح فشرده^۴ در نظر گرفته شده است. جایگاه استقرار حافظه‌های جانبی با توجه به نیاز به دسترسی کاربر، دو نوع است:

- **جایگاه داخلی^۵**: جهت قرار دادن ذخیره‌سازهایی (حافظه‌های جانبی) که نیاز به دسترسی خارجی توسط کاربر را ندارند، مانند دیسک‌های سخت.
- **جایگاه خارجی^۶**: امکان دستیابی به بخشی از دیسک‌گردان ذخیره‌ساز را در خارج از کیس فراهم می‌کند. این نوع جایگاه برای دیسک‌گردان‌هایی که از رسانه‌های ذخیره‌ساز قابل حمل استفاده می‌کنند مانند دیسکت و لوح‌های فشرده مناسب است.

۴-۷ منبع تغذیه

منبع تغذیه (شکل ۳-۷) برق شهر با جریان متناوب^۷ ۲۲۰ ولت را به جریان برق مستقیم^۸ با ولتاژهای ۳/۳+، ۵+، ۱۲+، ۵-، ۱۲- تبدیل می‌کند. منبع تغذیه، نوسان برق را نیز کنترل کرده و از آسیب رسیدن به اجزای رایانه جلوگیری می‌کند.

1. Panel
2. Light- Emitting Diode
3. Restart
4. Compact Disk (CD)
5. Internal Bay
6. External Bay
7. Alternating Current(AC)
8. Direct Current(DC)

منبع تغذیه در اندازه، توان و شکل‌های متفاوتی عرضه می‌شود. به همین دلیل، منبع تغذیه باید متناسب با کیس و برد اصلی رایانه باشد و با آنها سازگاری داشته باشد. در واقع باید دقت کرد که این سه قطعه از یک ساختار پیروی کنند.

شکل‌های مهم منبع تغذیه عبارت‌اند از:

شکل ۳-۷ منبع تغذیه

– Desktop AT رومیزی

– Tower AT ایستاده یا برجی

– Baby AT

– ATX

۱-۴-۷ منابع تغذیه AT

زمانی که شرکت آی بی ام^۱ رایانه AT را ساخت، از یک منبع تغذیه بزرگ برای آن استفاده کرد که دارای شکل‌های مختلفی بود. از این نوع منبع تغذیه استقبال زیادی شد تا جایی که هنوز نیز در سیستم‌های امروزی از آن استفاده می‌شود.

نوع برجی یا ایستاده سیستم‌های AT مشابه سیستم‌های رومیزی AT است. در آن زمان مشخصات منبع تغذیه و برد اصلی در سیستم‌های رومیزی با سیستم‌های برجی تفاوت نداشت. در واقع منابع تغذیه AT از نظر ساختاری مشابه هم هستند و قابلیت‌های یکسان دارند و تنها از نظر شکل، اندازه و توان خروجی با هم متفاوت‌اند. نوع دیگری از AT به نام Baby AT وجود دارد که کوچک‌تر از نوع ایستاده است و منبع تغذیه آن نیز کوچک است. منبع تغذیه Baby AT در این نوع کیس‌ها، دارای استانداردهای مشخصی است که قابل تعویض نیز است.

۲-۴-۷ منابع تغذیه ATX

منابع تغذیه AT، با طراحی و عرضه ساختار ATX و عملکرد مناسب منبع تغذیه آن و داشتن قابلیت‌های زیاد برای مصرف بهینه انرژی، دیگر کاربرد چندانی ندارند. چند ویژگی مهم منابع تغذیه ATX عبارت‌اند از:

• سیگنال‌های کنترلی

الف) ولتاژ مطلوب (Power good (pw-ok)

اگر سطح ولتاژ پایین‌تر از سطح ولتاژ مورد نیاز اجزای سیستم یا بیشتر از آن باشد، منبع تغذیه با

1. IBM

قطع کردن این سیگنال از کار کردن سیستم جلوگیری می کند تا آسیبی به قطعات رایانه نرسد. بنابراین، تا زمانی که سطح ولتاژ مناسب باشد، سیگنال ولتاژ مطلوب فعال است و سیستم کار می کند.

ب) روشن بودن منبع تغذیه (Power on (pw-on)

سیگنالی است که توسط سیستم عامل برای خاموش کردن سیستم به کار می رود. نرم افزارهای «مدیریت پیشرفته منبع تغذیه^۱» و «واسط پیشرفته پیکربندی و منبع تغذیه^۲» از این سیگنال استفاده می کنند.

ج) آماده باش (Standby (SB)

این سیگنال در حالت آماده باش سیستم، فعال است. سیستم عامل برای استفاده از حالت آماده باش سیستم از این سیگنال استفاده می کند.

• کلیدهای کنترل برق شهر

کلید تنظیم ولتاژ برای سازگاری با برق شهری ۱۱۰ ولت و ۲۲۰ ولت و کلید قطع و وصل کامل جریان برق در پشت منبع تغذیه، در اختیار کاربر قرار دارند.

۵-۷ توان منبع تغذیه

منبع تغذیه، تأمین کننده جریان الکتریسیته مورد نیاز برای هر یک از اجزای رایانه است و فعالیت همه اجزای رایانه به عملکرد منبع تغذیه بستگی دارد. منبع تغذیه جریان متناوب برق شهر را دریافت و به جریان مستقیم تبدیل می کند و جریان برق لازم را برای عملکرد مناسب هر کدام از قطعات رایانه تولید می کند. بیشتر قطعات از جمله برد اصلی رایانه برای تأمین جریان الکتریکی مورد نیاز به طور مستقیم و تعدادی دیگر مانند حافظه فلش با استفاده از درگاه های ورودی/خروجی و به طور غیرمستقیم به منبع تغذیه وصل می شوند. برای این اتصالات و با توسعه و پیشرفت فناوری قطعات مختلف، کابل های متفاوتی نیز تولید و عرضه شده است (شکل ۴-۷).

نکته

در صورت داشتن منبع تغذیه قدیمی و نیاز به کانکتور برق SATA می توان از مبدل های موجود در بازار استفاده کرد (شکل ۴-۷).

1. Advanced Power Management
2. Advanced configuration and power Interface

شکل ۴-۷ کابل های منبع تغذیه

منبع تغذیه سطح ولتاژهای متفاوت ۳/۳، ۵ و ۱۲ ولت را تولید می کند که سطح ولتاژ ۳/۳ و ۵ ولت، جهت استفاده مدارهای منطقی و سطح ولتاژ ۱۲ ولت برای راه اندازی موتورهای دیسک گردان ها و یا پروانه های خنک کننده استفاده می شود. با بالا رفتن مصرف برق پردازنده های چند هسته ای و کارت های گرافیک، نیاز سیستم های امروزی به خروجی ۱۲ ولتی بیشتر شده است. به همین دلیل در هنگام تهیه منبع تغذیه باید توجه داشت که خروجی ۱۲ ولت آن بیشترین توان را داشته باشد. استفاده زیاد از خروجی های ۵ و ۳/۳ ولتی در سیستم های مدرن که دارای پردازنده های چند هسته ای و چند کارت گرافیک هستند باعث کاهش توانایی منبع تغذیه در تأمین برق مورد نیاز اجزای اصلی می شود که عموماً از خروجی های ۱۲ ولتی تأمین می شوند.

البته در سیستم‌های معمولی و با استفاده از منابع تغذیه با خروجی ۵۰۰ یا ۶۰۰ وات، کاربر نباید نگران تأمین برق مناسب برای قطعات سیستم باشد. منبع تغذیه برای ایجاد این ولتاژها دو کار انجام می‌دهد: ابتدا با استفاده از یک سوکننده، جریان متناوب برق شهر را به جریان مستقیم تبدیل می‌کند. سپس با استفاده از مبدل، ولتاژ ورودی را برای تولید ولتاژهای متفاوت مورد استفاده در اجزای مختلف تغییر می‌دهد.

نکته

منبع تغذیه با استفاده از یک صافی یا پالایشگر، ولتاژ و شدت جریان الکتریکی خروجی را در یک سطح مطلوب نگه می‌دارد و با این کار از آسیب رسیدن به قطعات سخت‌افزاری رایانه جلوگیری می‌کند.

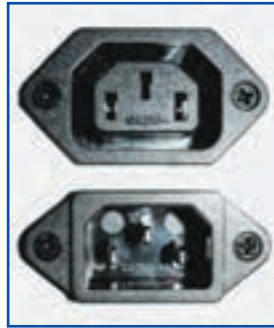
توان منبع تغذیه پارامتر مهمی در انتخاب منبع تغذیه است. تعداد بردها، اجزای رایانه و دستگاه‌های جانبی باید متناسب با توان منبع تغذیه باشند. بنابراین پیش از انتخاب منبع تغذیه، باید توان لازم برای پشتیبانی از تمام اجزای یک رایانه محاسبه شود. یکی از مزایای رایانه‌های رومیزی امکان توسعه و یا تعویض قطعات مختلف آن در آینده است. به همین دلیل توان خروجی محاسبه شده برای منبع تغذیه باید به گونه‌ای باشد که پاسخگوی توسعه رایانه در آینده هم باشد. توان واقعی، متوسط توانی است که منبع تغذیه به راحتی می‌تواند تأمین کند. توان اسمی، بیشترین توانی است که منبع تغذیه در یک لحظه خاص به آن می‌رسد که نمی‌تواند فاکتور مناسبی برای انتخاب توان منبع تغذیه باشد.

هر یک از قطعات سخت‌افزاری مقدار توان مصرفی خاص خود را دارند که می‌توان با جمع کردن مقدار توان آنها، توان مصرفی کلی سیستم را محاسبه نمود. براساس توصیه تولیدکنندگان، باید منبع تغذیه‌ای را انتخاب کرد، که حداقل ده درصد از مجموع توان حداکثر اجزای سیستم، توان بیشتری داشته باشد. به این دلیل که بهره‌وری و کارایی یک منبع تغذیه در صورت استفاده از حداکثر توان آن در مدت زمان طولانی کاهش می‌یابد و سیستم را دچار مشکل می‌کند.

منبع تغذیه به دلیل ارتباط زیاد با برق متناوب شهر که دارای نوسانات شدید جریان و سطح ولتاژ است، به طور معمول بیشترین میزان خرابی را در میان قطعات رایانه دارد. برای جلوگیری از خرابی منبع تغذیه که منجر به از کار افتادن رایانه می‌شود، بهترین راه، استفاده از دستگاه محافظ منبع تغذیه است. این دستگاه نوسانات جریان الکتریکی شهری را در حد استاندارد نگه می‌دارد

و آن را تثبیت می کند.

در بیشتر منابع تغذیه قدیمی یک کانکتور برق خروجی برای اتصال به صفحه نمایش و به منظور تأمین برق مورد نیاز آن وجود داشت که به دلیل بالا رفتن انرژی مصرفی قطعات داخلی امروزه بیشتر صفحه‌های نمایش به طور مستقیم به برق شهر وصل می شوند (شکل ۵-۷).

شکل ۵-۷ ورودی برق شهر برای منبع تغذیه و خروجی تأمین برق صفحه نمایش

۶-۷ تأمین برق بی وقفه^۱ (UPS)

سیستم تأمین برق بی وقفه در ساده‌ترین شکل آن، همانند یک سیستم محافظ عمل می کند. بدین صورت که در برابر نوسانات جریان برق شهر مقاومت می کند و سبب می شود ولتاژ ورودی به مدار منبع تغذیه از سطح ولتاژ معینی بیشتر یا کمتر نشود و یا در هنگام قطع برق با استفاده از انرژی الکتریکی ذخیره شده در خود، جریان برق را برای مدت زمان معینی روی مدار منبع تغذیه تأمین کند. این عمل باعث جلوگیری از آسیب رسیدن به رایانه و اجزای آن می شود و در ضمن به کاربر فرصت کافی برای ذخیره اطلاعات و خاموش کردن سیستم، داده می شود (شکل ۶-۷).

بیشتر بدانید

برچسب‌های FCC (Federal Communications Commission) و همچنین CF (Community Foundations National Standards Board) روی منبع تغذیه نشان می دهند که محصول مورد نظر مراحل تست امنیتی را گذرانده است. در صورت داشتن گواهینامهٔ Plus ۸۰ باید امیدوار بود که منبع تغذیه دارای بهره‌وری بالاست.

1. Uninterrupted Power Supply (UPS)

شکل ۶-۷ دستگاه‌های مختلف برای تأمین برق بی‌وقفه

نکته

امروزه روی بیشتر منابع تغذیه موجود در بازار گزینه‌ای به نام PFC نوشته شده است. در واقع PFC یا Power Factor Correction بخشی از منبع تغذیه است که با تصحیح و هماهنگی ولتاژ ورودی، باعث استفاده بهینه از توان ورودی و کاهش توان مصرفی منبع تغذیه می‌شود. این عامل امروزه در تمام منابع تغذیه حرفه‌ای به عنوان یکی از فاکتورهای استاندارد شناخته می‌شود و با این ویژگی، مصرف برق منابع تغذیه رایانه به مقدار چشمگیری کاهش می‌یابد.

۷-۷ سیستم خنک کننده

سیستم خنک کننده پردازنده یکی از قطعاتی است که کاربران به آن توجه کافی ندارند. اما این عدم توجه در مورد خنک کننده‌های کیس و منبع تغذیه بسیار بیشتر است. با وجود این که سیستم خنک کننده همراه پردازنده تا حدودی مناسب است اما برای کاهش حرارت پردازنده‌های امروزی کافی نیست. در صورتی که پردازنده، حافظه اصلی و سایر عناصر اصلی درون کیس به میزان لازم خنک نشوند و حرارت آنها بیش از حد معینی افزایش یابد، خطاها و مشکلات زیادی در عملکرد سیستم به وجود می‌آید. با توجه به این که این خطاها به گونه‌ای نیستند که یک پیام مشخص به کاربر ارسال شود، برای بررسی و تشخیص آنها نیز زمان زیادی لازم است. از طرفی گرما یک عامل بسیار مهم در مورد عمر و عملکرد مفید قطعات، به خصوص پردازنده است.

نکته

باید توجه داشت که هر پروانه نیاز به برق دارد و به صدای کیس می‌افزاید. بنابراین، نصب هر پروانه اضافی نیاز به توجه فنی دارد.

برای خنک کردن منبع تغذیه ATX، پروانه خنک‌کننده آن، هوای داخل کیس را به داخل منبع تغذیه کشیده و سپس به خارج از کیس می‌دمد. این عمل پروانه علاوه بر خنک کردن منبع تغذیه باعث گردش هوای داخل کیس و خنک شدن سایر قطعات سیستم نیز می‌شود. برای اطمینان از کنترل مناسب دمای قطعات داخل کیس افزون بر پروانه منبع تغذیه، پروانه‌های خنک‌کننده دیگری را می‌توان در سطوح بالایی یا جانبی کیس نصب کرد. تعداد پروانه‌های خنک‌کننده اضافی و ضرورت آن بستگی به محل نصب و پیکربندی رایانه از نظر نوع پردازنده و اجزای جانبی مانند دیسک گردان‌ها دارد. نمونه‌ای از پروانه خنک‌کننده در شکل ۷-۷ مشاهده می‌شود.

شکل ۷-۷ پروانه خنک‌کننده

نکته

منابع تغذیه و بردهای اصلی با ساختار ATX، در صورت افزایش بیش از حد دمای کیس و یا سایر قطعات اصلی مانند پردازنده، جریان برق را با استفاده از سیگنال‌های کنترلی منبع تغذیه، قطع می‌کنند تا از آسیب رسیدن به این قطعات جلوگیری شود.

معیارهای انتخاب منبع تغذیه

پارامترهای مؤثر در انتخاب منبع تغذیه به شرح زیر است:

- تأمین توان خروجی مورد نیاز
- هماهنگی با فاکتور شکل کیس و برد اصلی
- داشتن ظاهر زیبا و استفاده از فلزهای مقاوم مانند آلومینیوم و استیل
- داشتن سیستم خنک کننده مناسب با حداقل صدا
- گارانتی معتبر

تحقیق

در صورت بروز مشکلات زیر می‌توانید منبع تغذیه رایانه را بررسی کنید:

الف) افزایش زمان نوشتن دیسک‌های نوری توسط دیسک‌گردان‌های نوری که یکی از دلایل آن می‌تواند کاهش سطح ولتاژ توسط منبع تغذیه باشد.

ب) افزایش دمای بیش از حد پردازنده که یکی از دلایل آن، عدم تأمین توان مناسب برای فعالیت پردازنده است.

ج) قفل شدن پی‌درپی سیستم و کاهش کارایی آن، که یکی از دلایل این مشکل می‌تواند کاهش سطح ولتاژ توسط منبع تغذیه باشد.

خطاهای دیگری را که ممکن است ناشی از بروز مشکل در عملکرد منبع تغذیه باشد، بررسی کنید و در کلاس ارائه دهید.

کیس، جعبه‌ای است که بیشتر قطعات رایانه برای محافظت فیزیکی و جلوگیری از تأثیر میدان‌های مغناطیسی و تشعشع امواج رادیویی در آن نصب و نگهداری می‌شوند.

انواع کیس عبارت‌اند از:

الف) رومیزی

ب) برجی، که خود به سه دسته زیر تقسیم می‌شوند:

- برج بزرگ

- برج متوسط

- برج کوچک

منبع تغذیه، برق شهر با جریان متناوب ۲۲۰ ولت را به جریان برق مستقیم با ولتاژهای ۳/۳+، ۵+، ۱۲+، ۵-، ۱۲- تبدیل می‌کند و نوسان برق را نیز کنترل کرده تا از آسیب رسیدن به اجزای رایانه جلوگیری کند.

شکل‌های مهم منبع تغذیه عبارت‌اند از:

- Desktop AT رومیزی

- Tower AT ایستاده یا برجی

- Baby AT

- ATX

ویژگی‌های مهم منابع تغذیه ATX عبارت‌اند از:

- جریان مطلوب (pw-ok) Power good

- روشن بودن منبع تغذیه (pw-on) Power on

- آماده‌باش (SB) standby

منبع تغذیه با استفاده از یک صافی یا پالایشگر، ولتاژ و شدت جریان الکتریکی خروجی را در یک سطح مطلوب نگه می‌دارد و با این کار از آسیب رسیدن به قطعات سخت‌افزاری رایانه جلوگیری می‌کند. توان منبع تغذیه پارامتر مهمی در انتخاب منبع تغذیه است. تعداد بردها، اجزای رایانه و دستگاه‌های جانبی باید متناسب با توان منبع تغذیه باشند.

برای خنک کردن منبع تغذیه ATX، پروانه خنک‌کننده آن، هوای داخل کیس را به داخل

منبع تغذیه کشیده و سپس به خارج از کیس می‌دمد.

خودآزمایی و تحقیق

۱. انواع کیس و اجزای تشکیل دهنده آنها را نام ببرید.
۲. شکل‌های منبع تغذیه کدام‌اند و وظایف آن را بنویسید.
۳. ویژگی‌های مهم منابع تغذیه ATX را نام برده و هر کدام را به اختصار توضیح دهید.
۴. برای جلوگیری از خرابی منبع تغذیه که منجر به از کار افتادن رایانه می‌شود، استفاده از بهترین راه است.
۵. سیستم تأمین برق بی‌وقفه را توضیح دهید.
۶. مهم‌ترین ویژگی سیستم خنک‌کننده منبع تغذیه ATX چیست؟
۷. در مورد منبع تغذیه‌های BTX¹ تحقیق و بررسی کنید.